Blijf van mijn pensioen af!

Iedereen kent het gezegde: «*Je kunt de cijfers laten zeggen wat je wilt*».

Na bestookt te zijn met artikels van pseudo-experts en politici die mijn pensioen nog eens willen verlagen, ja nog meer dan het al is geweest, heb ik vandaag, in een poging u een glimlach te bezorgen, ook besloten de cijfers voor zich te laten spreken.

Want ter herinnering: in een paar jaar tijd is men er in geslaagd de pensioenleeftijd te verhogen tot 67 jaar (twee jaar minder pensioen in één keer). Ook de afschaffing van de waardering van de jaren hoger onderwijs heeft men gerealiseerd. E niet te vergeten de berekening van het pensioen gebeurt niet meer op basis van de laatste vijf, maar op basis van de laatste tien loopbaanjaren. Mijn toekomstig pensioen is dus al met een aanzienlijk percentage verlaagd!

Maar blijkbaar is dat niet genoeg! Het is nu de harmonisatie van de pensioenen van de ambtenaren waarnaar wordt gestreefd, en zelfs de gelijkschakeling van onze pensioenen met die van de privé- sector.

Alleen, als we onze salarissen vergelijken met die van de privé- sector, en als ik het over de privé- sector heb, heb ik het niet over de winkel op de hoek, maar over de grote bedrijven in België, dan zijn we echt in het nadeel. Firmawagens, groepsverzekering, maaltijdcheques, aandelenopties, resultaatbonussen, enz. Ze mogen dan twintig jaar geleden (ja, twintig jaar geleden!) de brutosalarissen zogenaamd hebben geherwaardeerd, maar geloof me, als je rekening houdt met alle extralegale voordelen, is het verschil groot en is de nettosalarishandicap zeer reëel. Laten we dus ophouden te zeggen dat er geen verschil in verloning meer is tussen de publieke en private sector!

Maar we krijgen te horen dat de Belgische pensioenen te duur zijn en dat het fenomeen zal verergeren.

Toch wijst de OECD (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) erop dat het netto-vervangingspercentage van het pensioen, d.w.z. wat het netto-pensioen van een werknemer vertegenwoordigt ten opzichte van zijn of haar laatste nettoloon, in 2021 62% bedroeg voor de gemiddelde lonen in België. Met andere woorden, een werknemer die aan het eind van zijn loopbaan 2.500 euro heeft ontvangen, zal bij zijn pensioen gemiddeld 1.550 euro ontvangen. U wilt cijfers, hier zijn ze: dit netto pensioenvervangingspercentage voor gemiddelde lonen is 74% in Frankrijk, 80% in Spanje en 89% in Nederland en Luxemburg. Ruim boven het Belgische tarief!

En ik heb meer cijfers als je geïnteresseerd bent. De OECD publiceert ook statistieken over de bevolking boven de 65 jaar die als arm wordt beschouwd. In 2021 werd in België 8,5% van de 65-plussers geacht onder de armoedegrens te leven (en in werkelijkheid waarschijnlijk meer), tegenover 7,1% in Luxemburg, 4,4% in Frankrijk en 3,1% in Nederland. Nogmaals, onze buren doen het beter dan wij.

Zijn we er op basis van deze cijfers echt zeker van dat het de bedoeling is de pensioenen verder te verlagen, vooral die van ambtenaren? Dat we het probleem niet verkeerd bekijken?

Natuurlijk zullen sommigen mij vertellen dat een vergelijking niet redelijk is, en dat als we specifiek naar België kijken, de pensioenen op lange termijn volgens experten niet financierbaar zijn.

Dus laten we teruggaan naar de ontwerptafel op zoek naar cijfers...

De FOD Financiën heeft op zijn website voor het jaarverslag de geaggregeerde gegevens van de aangiften vennootschapsbelasting en de bedragen van de geïnde belastingen voor de belastingjaren 2016 tot en met 2019 gepubliceerd. En wat laten deze cijfers zien? Gemiddeld betaalden ondernemingen die positieve belastinggrondslagen rapporteerden in deze vier jaar in feite 13% effectieve belastingen op hun aangegeven inkomsten. Dit is ver verwijderd van de theoretische 33% en 29%. Dit is zelfs lager dan het OECD-minimumtarief voor multinationals, dat nu 15% bedraagt. Een effectief tarief van 15% zou een verschil van 2,3 miljard per jaar betekenen. En onthoud, dit is een minimum...

En wat betekenen deze 2,3 miljard euro per jaar, als we ze vergelijken met de 75 miljard euro die gemiddeld per jaar aan winstuitkeringen in dezelfde periode zijn opgegeven? Slechts 3% minder dividend voor de aandeelhouders...

Ter informatie: tussen 2021 en 2022 zijn de dividenden in België met 25% gestegen, terwijl de salarissen slechts met 6% zijn gestegen (met een inflatie van meer dan 10%).

Het is beter om aandeelhouder te zijn dan werknemer. Doe een beetje onderzoek naar de evolutie van de BEL 20 om uzelf daarvan te overtuigen, of kijk naar de sites die de evolutie van salarissen en dividenden van de laatste twintig jaar op een rijtje zetten.

Conclusie: aandeelhouder zijn is minder vermoeiend en levert meer op. Nog afgezien van het feit dat het ook fiscaal aantrekkelijker is. Dus waar wachten we allemaal op? Oh ja, om tijdens onze carrière en bij ons pensioen genoeg geld te hebben om te kunnen investeren na het betalen van de rekeningen. Maar als we er zeker van konden zijn dat we deze rekeningen ook na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zouden kunnen betalen, zou het niet zo erg zijn.

Maar een verhoging van het effectieve belastingtarief zal niet voldoende zijn om het verwachte tekort op de pensioenbegroting weg te werken. Ik heb nog genoeg ideeën, kijk maar naar de realiteit.

In 2021 raamde het Planbureau de begrotingskosten van de tweede pensioenpijler op 3 miljard, in verband met een gebrek aan controle op de ten onrechte door bedrijven ingehouden bedragen en de inning van sociale bijdragen.

In 2019 werden de kosten van bedrijfswagens over de afgelopen tien jaar geschat op 20 miljard euro, of gemiddeld 2 miljard per jaar. Een exorbitante belastingmaatregel die alleen ten goede komt aan een bepaalde bevoorrechte groep van de bevolking.

We zouden ook kunnen kijken naar het stelsel van stock-options, de belasting op de meerwaarde op aandelen, de voordelige belastingmaatregelen voor beroepssporters, de kloof in de sociale bijdragen die is ontstaan door de extralegale voordelen, het nieuwe belastingmonster dat wordt gevormd door de aftrek voor inkomsten uit innovatie, de excess profit rulings die als warme broodjes worden uitgedeeld door de Dienst Voorafgaande Beslissingen, en vele andere...

Laten we niet vergeten dat de Nationale Bank van België de belastingfraude schat op 7 miljard per jaar, en dit cijfer stijgt tot 20 miljard voor de Ecolo-partij en zelfs tot 30 miljard voor John Crombez, voormalig staatssecretaris voor de strijd tegen belastingfraude. Ondertussen smelt het aantal controleurs op de FOD Financiën als sneeuw voor de Caribische zon.

En laten we niet vergeten dat de kosten van langdurig ziekteverzuim in 2019 opliepen tot meer dan 21 miljard euro. Maar dit is slechts één extra KPI (kritieke prestatie-indicator) in het felle rood van het begrotingstekort.

Op 1 januari 2021 waren er 600 000 gepensioneerde ambtenaren, met een totale uitgave van 17 miljard euro op jaarbasis, of een derde van de totale pensioenuitgaven van ongeveer 51 miljard euro.

In 2019 vertegenwoordigden de pensioenuitgaven 10,5% van het bbp, en volgens de prognoses zullen zij stijgen tot 13,5% in 2049. Dit is een stijging van 27 miljard euro.

Met een effectief belastingtarief van 15% voor bedrijven, meer controle op aftrekposten in de tweede pijler en het einde van de voordelen van de bedrijfswagens, gaat het al om meer dan 7 miljard euro. Als we belastingontduiking echt zouden aanpakken en echte maatregelen zouden nemen om werknemers te ontlasten en een einde te maken aan de druk om ten koste van alles productief te zijn, garandeer ik u dat we die 27 miljard gemakkelijk zouden kunnen vinden.

Maar, zult u zeggen, allemaal mooie woorden en ideeën... Natuurlijk, maar ik ben niet begonnen. Als het gaat om wraakroepende toestanden laat het ons dan eens hebben over de salarissen en pensioenen van de profiteurs in openbare diensten. En u zult gemerkt hebben dat ik het niet eens heb gehad over het aantal en de salarissen van de ministers, de kosten van al hun ministeriële ambten, of hun overgangsregeling voor de pensioenen, die op zijn zachtst gezegd meer dan gunstig is.

De kantoor mopperaar